

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

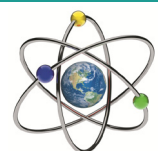
№4(1)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 128 sahifa,
2-aprel, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Woogyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalar tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo‘yicha
ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Yangi O'zbekistonning mintaqaviy va global geosiyosiy pozitsiyasi: milliy o'zlik va media reprezentatsiya tahlili	16
Salim Doniyorov	
Axborot kommunikatsiya texnologiyalari vositasida o'quvchilarning adabiy tahlil kompetensiyasini shakllantirish	21
Djo'rayev Yorqin Xolnizozovich, Xoldarova Gulchehra Tajibayevna	
Adabiy tahlil kompetensiyasini shakllantirishda elektron darsliklar va multimedia vositalaridan foydalanish.....	26
Djo'rayev Yorqin Xolnizozovich	
Ta'limdagi hurfikrlikni rivojlantirishning pedagogik asoslari.....	29
Yunusov Dilshod Raxmatovich	
Boshlang'ich ta'limda kompetensiyaviy yondashuv asosida o'quvchilarda tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish metodikasi.....	32
Aliqulova Habiba Bahranovna	
Ayollar boksida jismoniy tayyorgarlikning yosh qizlar salomatligiga ta'siri	36
Majidov Ruslan Rustam o'g'li, Komilova Ismigul O'ktamjon qizi	
Talaba-yoshlarda internet risklarning oldini olishning pedagogik modeli	41
Muradova Maftuna Komilovna, Mamadaliyeva Umida Isroiljonovna	
Диагностика креативности студентов педагогических вузов в процессе изучения специальных дисциплин.....	44
Уразова Марина Батыровна, Соибова Толифа Дилмуродовна	
STEAM yondashuvi asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarida kommunikativ kompetentlikni shakllantirishning metodik xususiyatlari.....	49
Tashibekova Munajat Xoshimovna	
Mariya Montessori ta'limida bolalarning mustaqilligini va ijodiy faoliyatini rivojlantirishning pedagogik-didaktik shart-sharoitlari.....	53
Asqarova Ma'mura Sadriddinovna	
O'spirinlik yoshida namoyon bo'ladigan agressiv xulqning psixologik xususiyati	59
Atajanova Xurjon Pirnazar qizi	
O'zbekiston jurnalistikasining rivojlanishida jadidlarning o'rni: jurnalistikada yangi trend	64
Murtozayeva Nigora Murtoza qizi	
Virtual ta'lim texnologiyasining ta'lim jarayonini takomillashtirishdagi ahamiyati.....	67
Muxsiyeva Aziza Shamsitdinovna	
Kelajakdagi o'qituvchilarning pedagogik kreativligini ta'limiy o'yinlar orqali rivojlantirish yo'llari	69
N. A. Musayeva	
Talabalarda lisoniy tafakkurni shakllantirishga psixolingvistik yondashuvning didaktik tamoyillari	76
Odiljonova Kamola Abduvosit qizi	
Strategies for Overcoming Difficulties in Using Authentic Materials in English Language Teaching	81
Qosimov Jaloliddin Abduvali o'g'li	
Oliy ta'lim muassasalarida mustaqil ta'limni tashkil etishning pedagogik imkoniyatlari	84
Qurbonova Buzaynab Nurmuxammadiyevna	
Inspektor-psixologlarda ijtimoiy-psixologik kompetentlikning kasbiy faoliyatdagi ahamiyati	87
Raxmanova Dilnoza Farmanovna	
Qo'ng'iro't tumani toponimlarining leksik-semantik va genetik xususiyatlari	90
Shamshaddinova Saodat Saparbayevna	
Variativ yondashuv asosida 5–9-sinf o'quvchilarida valeologik madaniyatni rivojlantirishning didaktik modeli va metodik ta'minoti	93
Shamuratov Asqar Abdullayevich	

The Structural Composition and Developmental Stages of Critical Thinking Skills.....	98
<i>Shuxratjon Ismoiljonov Boymirza o'g'li</i>	
Yosh rahbar kadrlarni lavozimlarga tayinlashning psixologik xususiyatlari.....	106
<i>Sobitov Otabek</i>	
O'zbekistonda erta turmush qurish masalasi va uning psixologik tahlillari.....	111
<i>Sodiqova Gulbarno Odiljon qizi</i>	
Adaptiv sportning inklyuziv ta'lim tizimida alohida ta'limga ehtiyoji bo'lgan o'quvchilarning jismaniy va funksional rivojlanishidagi ahamiyati.....	114
<i>Xasanova Sarvinoz To'liqinjon qizi</i>	
Yosh futbolchilarda texnik mahoratni rivojlantirishda differentsiallashgan mashg'ulotlar modelini qo'llash samaradorligi	118
<i>Zayniddinov Tojiddin Baxriddinovich</i>	
Фразеологизмы как носители культуры: проблемы перевода и методы обучения	123
<i>Хамидова Гулноза Турсунбой кизи</i>	

TALABA-YOSHLARDA INTERNET RISKLARNING OLDINI OLISHNING PEDAGOGIK MODEL

Muradova Maftuna Komilovna

Nizomiy nomidagi O'zMPU "Pedagogika" kafedrasida o'qituvchisi, PhD

Mamadaliyeva Umida Isroiljonovna

Nizomiy nomidagi O'zMPU "Pedagogika" kafedrasida bosqich magistranti

Annotatsiya: Raqamli texnologiyalarning rivojlanishi natijasida internet talaba-yoshlar hayotining ajralmas qismiga aylandi. Shu bilan birga, internet makonida turli xavf-xatarlar, ya'ni internet-risklar ham keng tarqalmoqda. Maqolada talaba-yoshlar o'rtasida uchraydigan internet-risklarning pedagogik va psixologik xususiyatlari tahlil qilinadi hamda ularning oldini olishga qaratilgan pedagogik model ishlab chiqiladi. Tadqiqot metodlari sifatida ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish, taqqoslash, umumlashtirish va pedagogik modellashirish usullaridan foydalanildi. Tadqiqot natijasida internet-risklarning asosiy turlari aniqlanib, talaba-yoshlar uchun diagnostik, ma'rifiy, psixologik-himoya va reflektiv bosqichlardan iborat pedagogik model taklif etildi.

Kalit so'zlar: internet-risklar, talaba-yoshlar, internet xavfsizligi, raqamli kompetensiya, pedagogik model.

Abstract: The development of digital technologies has made the Internet an integral part of the lives of student youth. At the same time, various threats, namely internet risks, are becoming widespread in the online environment. The article analyzes the pedagogical and psychological characteristics of internet risks encountered among student youth and develops a pedagogical model aimed at their prevention. The research methods included the analysis of scientific literature, comparison, generalization, and pedagogical modeling. As a result of the study, the main types of internet risks were identified, and a pedagogical model consisting of diagnostic, educational, psychological-protective, and reflective stages was proposed for student youth.

Key words: internet risks, student youth, internet safety, digital competence, pedagogical model.

Аннотация: Развитие цифровых технологий привело к тому, что интернет стал неотъемлемой частью жизни студенческой молодежи. Вместе с тем в интернет-пространстве широко распространяются различные угрозы, то есть интернет-риски. В статье анализируются педагогические и психологические особенности интернет-рисков, встречающихся среди студенческой молодежи, а также разрабатывается педагогическая модель, направленная на их профилактику. В качестве методов исследования использованы анализ научной литературы, сравнение, обобщение и педагогическое моделирование. В результате исследования выявлены основные виды интернет-рисков и предложена педагогическая модель для студенческой молодежи, включающая диагностический, просветительский, психолого-защитный и рефлексивный этапы.

Ключевые слова: интернет-риски, студенческая молодежь, интернет-безопасность, цифровая компетентность, педагогическая модель.

KIRISH

Raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi internetdan foydalanish ko'lamining keskin ortishiga olib keldi. Talaba-yoshlar internetni ta'lim olish, axborot qidirish va muloqot qilishda keng qo'llamoqda. Shu bilan birga, internet makonida turli xavf-xatarlar mavjud bo'lib, ular yoshlarning psixologik holati, ijtimoiy munosabatlari va shaxsiy rivojlanishiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev ta'kidlaganidek, zamonaviy jamiyatda yoshlarning axborot xavfsizligini ta'minlash va ularni zararli axborotlardan himoya qilish muhim vazifalardan biridir. Shu sababli talaba-yoshlar o'rtasida internet-risklarning oldini olish pedagogika va psixologiya fanining dolzarb tadqiqot yo'nalishidir.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Psixologiya yo'nalishi olimi – Yevgeniy Voiskunskiy: “Internet muhitida uzoq vaqt faol bo'lish shaxsning psixologik holatiga ta'sir ko'rsatib, ba'zi holatlarda virtual muloqotning real muloqotdan ustun bo'lishiga olib keladi.”

Internetdan nazoratsiz foydalanish yoshlarda internetga qaramlik va ijtimoiy izolyatsiya muammolarini yuzaga keltirishi mumkin.

Pedagogika yo'nalishi olimi – Andrey Xutorskoy: “Zamonaviy ta'lim jarayonida o'quvchilar nafaqat axborot bilan ishlashni, balki axborot xavfsizligini ta'minlash ko'nikmalarini ham egallashlari zarur”, – ekanligini ta'kidlab o'tadi.

Ta'lim tizimida raqamli kompetensiyalarni shakllantirish internet-risklarning oldini olishning muhim sharti hisoblanadi.

Media pedagogika yo'nalishi olimi – Aleksandr Fedorovning fikricha: “Media ta'lim yoshlarni axborotni tanqidiy tahlil qilishga o'rgatadi va ularni zararli axborotlardan himoya qilishning muhim vositasi hisoblanadi.”

Talabalarda tanqidiy fikrlash va media savodxonlikni rivojlantirish internet xavfsizligini ta'minlashda muhimdir.

Pedagogika yo'nalishi olimi – Nishonboy Yusupov axborot jamiyatida yoshlarning axborot madaniyatini shakllantirish ularning intellektual rivojlanishi va ijtimoiy faolligini ta'minlashi haqida ma'lumot beradi.

Bu esa talaba-yoshlarda axborot madaniyati va internetdan mas'uliyatli foydalanish ko'nikmalarini rivojlantirish zarur ekanligini ko'rsatadi.

Pedagogika va ta'lim texnologiyalari yo'nalishi olimi – Abdug'ani Abduqodirov fikricha: “Axborot texnologiyalaridan foydalanish samaradorligi o'quvchilarning axborot madaniyati va axborot xavfsizligi darajasiga bevosita bog'liq.”

Ta'lim jarayonida pedagogik nazorat va metodik yondashuv internet xavfsizligini oshirishda muhim ahamiyatga ega.

Internet-risklarning turlari:

- Psixologik risklar:** internetga qaramlik, kiberbulling, virtual manipulyatsiya.
- Axborot risklari:** soxta axborot, zararli kontent, propaganda.
- Ijtimoiy risklar:** real muloqotning kamayishi, ijtimoiy izolyatsiya, vaqtni samarasiz sarflash.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot davomida ma'lumotlar yig'ish va tahlil qilishning kompleks usullaridan foydalanildi. Dastlab, talaba-yoshlar orasida internetdan foydalanish darajasi va uchraydigan risklarni aniqlash maqsadida anonim so'rovnoma o'tkazildi. So'rovnoma natijalari miqdoriy usulda qayta ishlanib, foiz ko'rsatkichlari orqali umumlashtirildi. Shuningdek, ilmiy adabiyotlar va mavjud tadqiqotlar tahlili asosida internet-risklarning nazariy jihatlari o'rganildi. Olingan ma'lumotlar taqqoslash va tizimlashtirish usullari yordamida tahlil qilinib, asosiy tendensiyalar aniqlandi. Bundan tashqari, pedagogik modellashtirish usuli orqali internet-risklarning oldini olishga qaratilgan bosqichlar o'zaro bog'liqlikda ishlab chiqildi. Natijalar mantiqiy tahlil asosida umumlashtirilib, xulosalar chiqarildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Talabalar orasida 120 nafar ishtirokchi o'rtasida so'rovnoma o'tkazildi.

Internet risk turi	Talabalar soni	Foiz (%)
Soxta axborot	78	65%
Kiberbulling	34	28%
Internetga qaramlik	52	43%
Shaxsiy ma'lumotlar xavfi	41	34%
Zararli kontent	37	31%

Natijalar shuni ko'rsatadiki, talaba-yoshlar orasida eng keng tarqalgan risk – soxta axborot (65 %) va internetga qaramlik (43 %)dir.

Internet-risklarning oldini olish pedagogik modeli

1. Diagnostik bosqich

Talabalarning internetdan foydalanish darajasi va xavf omillari aniqlanadi.

2. Ma'rifiy bosqich

Talabalarga internet xavfsizligi, kiberbulling va soxta axborotdan himoyalash bo'yicha bilimlar beriladi.

3. Psixologik himoya bosqichi

Talabalarda tanqidiy fikrlash, psixologik barqarorlik va internet manipulyatsiyasidan himoya ko'nikmalari rivojlantiriladi.

4. Refleksiv bosqich

Talabalar o'z internet xatti-harakatlarini tahlil qilishni o'rganadilar va mas'uliyatli foydalanish ko'nikmalarini egallaydilar.

Diagramma:

1-rasm: Talaba-yoshlarda internet-risklarning oldini olishning bosqichma-bosqich pedagogik modeli

XULOSA VA TAKLIFLAR

Internet talaba-yoshlar hayotining muhim qismiga aylangan, ammo turli xavf-xatarlar mavjud. Internet-risklar yoshlarning psixologik va ijtimoiy rivojlanishiga salbiy ta'sir qiladi. MDH va O'zbekiston olimlarining ilmiy qarashlari shuni ko'rsatadiki, pedagogik va psixologik yondashuvlar internet-risklarning oldini olishda muhim ahamiyatga ega.

Taklif etilgan to'rt bosqichli pedagogik model (diagnostik, ma'rifiy, psixologik-himoya va refleksiv bosqichlar) talabalarda internet-xavfsizlik kompetensiyasini shakllantirish va mas'uliyatli raqamli madaniyatni rivojlantirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2021. – 464 b.
2. Abduqodirov A.A. Axborot texnologiyalari va ta'lim jarayonini modernizatsiya qilish. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2017. – 256 b.
3. Yusupov N. Axborot madaniyati va ta'lim jarayonida axborot xavfsizligi. – Toshkent: O'zbekiston Milliy universiteti nashriyoti, 2019. – 198 b.
4. Войсункский А.Е. Психология и использование Интернета. – Москва: МГУ, 2011. – 304 с.
5. Хуторской А.В. Современная дидактика: учебник для вузов. – Санкт-Петербург: Питер, 2017. – 720 с.
6. Федоров А.В. Медиаобразование и медиаграмотность. – Москва: Академия, 2015. – 336 с.
7. Livingstone S., Haddon L., Görzig A., Ólafsson K. Risks and Safety on the Internet: The Perspective of European Children. – London: London School of Economics, 2011. – 142 p.
8. Boyd D. It's Complicated: The Social Lives of Networked Teens. – New Haven: Yale University Press, 2014. – 296 p.
9. Castells M. The Rise of the Network Society. – Oxford: Wiley-Blackwell, 2010. – 597 p.
10. UNESCO. Media and Information Literacy Curriculum for Teachers. – Paris: UNESCO Publishing, 2018. – 192 p.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №4(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.